

Shabbat HaGadol: The Great Shabbat

Rabbi Colin Eimer, Shabbat 20 April 2024

Machzor Vitry, Laws of Pesach 259:1

ושבת שלפני הפסח נהגו העם לקרותו שבת הגדול ואינם יודעין למה. שהרי אינו גדול משאר שבתות. אלא לפי שבניסן שבו יצאו ישראל ממצרים חמשי בשבת היה. כדאיתא בסדר עולם רבא. ובפ"ר עקיבא. ומקחו של פסח מבעשור. והיה בשבת שלפני הפסח. אמרו ישראל הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלוננו. אמר להם הק' עתה תראו הפלא שאעשה. הלכו ולקחו איש פסחו. להיות להם למשמרת עד ארבעה עשר יום. כשראו המצריים היו רוצים להנקם מהם. והיו מייעיהן מרותחין. ובאש נדעכים. ונידונין ביסורין. וחלאים רעים. ומרים. ולא הזיקו לישראל מאומה. ועל ידי שנעשו ניסים לישראל באותו שבת שלפני הפסח לפיכך נקרא שבת הגדול:

And people are accustomed to calling the Shabbat before Passover, the Great Shabbat but they do not know why. For it is not greater than any other Shabbat. However it is because in Nisan the day they went out was Thursday, as it is found in Seder Olam Rabbah and in the chapter 'Rabbi Akiva.' And the acquisition of the Passover sacrifice was from the tenth. The Israelites said, "We should sacrifice the 'abomination' of Egypt, and they will not stone us!?" The Holy One said to them, "Now you will see the wonder that I will do!" Each person went and acquired his Passover sacrifice, to watch it until the fourteenth day. When the Egyptians saw this, they wanted to take vengeance upon them, but their innards burned, they were exhausted by fire and were punished with afflictions and difficult and bitter sicknesses. So they did not injure the Israelites at all. And so it is because of the miracles that were done for the Israelites on that Shabbat before Pesach, that it is called the 'Great Shabbat.

Shulchan Aruch, Orach Hayyim 430.1

The Shabbat before Pesach is called "Shabbat HaGadol" because of the miracle that was performed. *Rema*** It is a custom at Mincha to recite the Haggadah from the section of *Avadim Hayinu* to *l'chapeir al kol avonoteinu*. (Minhagim)

Rema (1525-1573) Krakow רבי משה אסרלס

שלחן ערוך אורח חיים תל.א

שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול מפני הנס שנעשה בו: הגה והמנהג לומר במנחה ההגדה מתחלת עבדים היינו עד לכפר על כל עונותינו ופוסקים לומר ברכי נפשי: (מנהגים):

Malachi 3, 24-25

I will send the prophet Elijah to you before the coming of the awesome fearful day of the Eternal. And he shall turn the heart of the parents to the children and the heart of the children to their parents so that, when I come, I do not strike the land with utter destruction.

I will send the prophet Elijah to you before the coming of the awesome fearful day of the Eternal

Rashi (1040-1105) Troyes
to the Holy One of Blessing,

Radak (1160-1236) Narbonne
meaning 'to the children.' And the other one too.

Malbim (1806-1879) Bucharest

He will turn the entire world in repentance until the children who were removed from the Torah of their parents will turn the hearts of the children to their parents to return to the religion and Torah of their parents and by way of this the hearts of the parents will be turned to the children.

מלאכי ג, כד-כה

הִנֵּה אֲנֹכִי שֶׁלַח לְכֶם אֶת אֵלֶיָּה
הַנִּבְיָא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא: כִּד וְהִשִּׁיב לְבַ-אֲבוֹת עַל-
בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל-אֲבוֹתָם פֶּן-אֲבוֹא
וְהִכִּיתִי אֶת-הָאָרֶץ חָרָם:

הִנֵּה אֲנֹכִי שֶׁלַח לְכֶם אֶת אֵלֶיָּה
הַנִּבְיָא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא

רש"י - רבי שלמה בן יצחק
להקב"ה

רד"ק - רבי דוד בן יוסף קמחי
כמו עם בנים. וכן

מלבי"ם - רבי מאיר לב בן יחיאל
מיכל
והוא ישיב את כל העולם בתשובה,
עד שהבנים שהודחו מתורת
אבותיהם ישיב לב הבנים אל
אבותיהם לחזור אל הדת ותורת
אבותם, ועי"כ ישיב לב אבות על
בנים

Babylonian Talmud, Sanhedrin 98a

אמר רבי יהושע בן לוי אמר ליה אימת אתי משיח אמר ליה זיל שייליה לדידיה והיכא יתיב אפיתחא דקרתא ומאי סימניה יתיב ביני עניי סובלי חלאים וכולן שרו ואסירי בחד זימנא איהו שרי חד ואסיר חד אמר דילמא מבעינא דלא איעכב אזל לגביה אמר ליה שלום עליך רבי ומורי אמר ליה שלום עליך בר ליואי א"ל לאימת אתי מר א"ל היום אתא לגבי אליהו א"ל מאי אמר לך א"ל שלום עליך בר ליואי א"ל אבטחך לך ולאבוך לעלמא דאתי א"ל שקורי קא שקר בי דאמר לי היום אתינא ולא אתא א"ל הכי אמר לך היום אם בקולו תשמעו (תהלים צה, ז)

Rabbi Yehoshua ben Levi said to Elijah: When will the Messiah come? Elijah said to him: Go ask him. Rabbi Yehoshua ben Levi asked: And where is he sitting? Elijah said to him: At the entrance of the city of Rome. Rabbi Yehoshua ben Levi asked him: And by what sign may I recognise him? Elijah answered: He sits among the poor who suffer from illnesses. All of them untie their bandages and retie them all at the same time; whereas the Messiah unties and reties one bandage at a time, saying to himself: should I be wanted, I must not be delayed. Rabbi Yehoshua ben Levi went to the Messiah and greeted him: Peace be to you, my master and my teacher. The Messiah said to him: Peace be to you, bar Levi. Rabbi Yehoshua asked: When will you come, O master? The Messiah replied: Today. When Rabbi Yehoshua came to Elijah, Elijah asked him: What did he say to you? He said to Elijah that the Messiah said: Peace be upon you, bar Levi. Elijah said to him: By that he assured you that you and your father will enter the World-to-Come. Rabbi Yehoshua ben Levi said to Elijah: How can I believe him seeing that he spoke falsely to me, for he told me that he would come today, yet he has not come. Elijah said to him: when he told you 'today' he was saying *today* - if you would only hear God's voice (Psalms 95:7).